

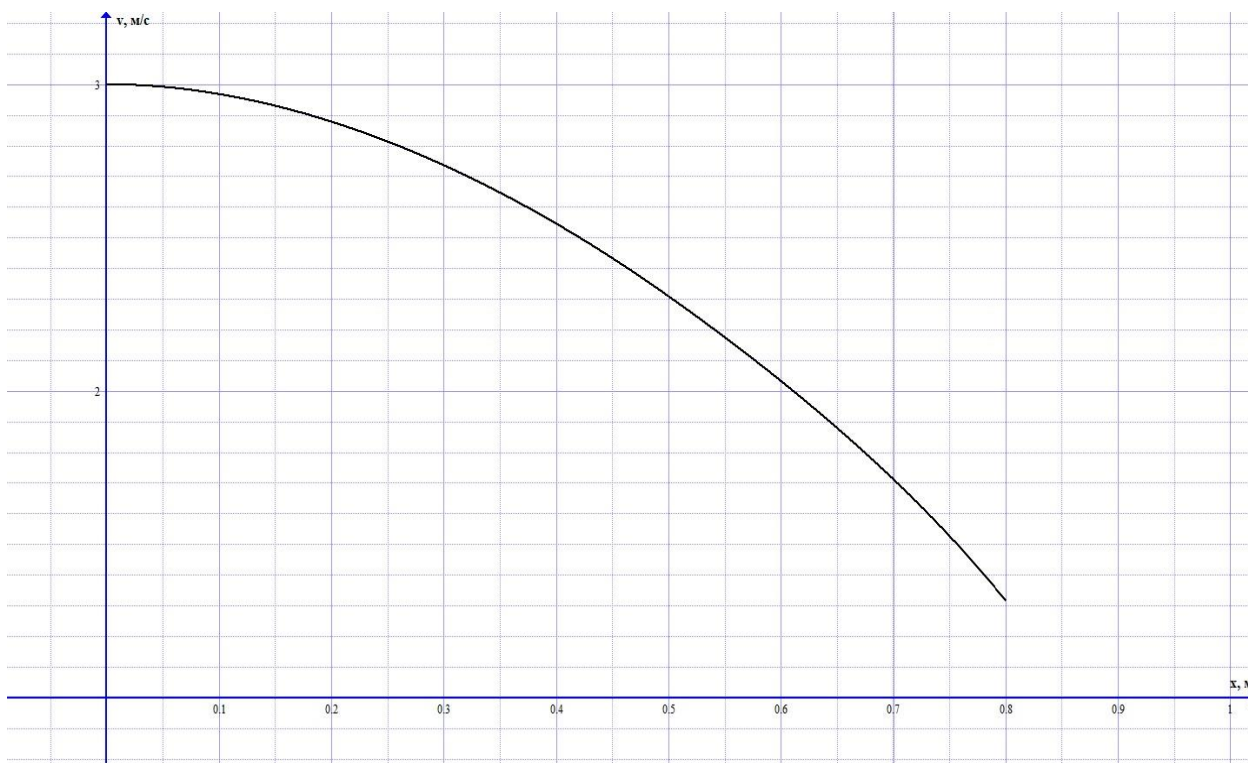

Физикадан жасөспірімдер арасындағы Республикалық олимпиаданың
қорытынды кезеңі

12 мамыр 2022. Сайыстың ұзақтығы: 3 сағат

7 сынып (30 ұпай)

Есеп_1 [6 ұпай]. Массасы 10 кг беті біртексіз ағаш білікше тегіс беттен бұдырлы бетке өтеді. Графикте білікше жылдамдығының оның алдыңғы шетінің координатасынан тәуелділігі бейнеленген. Есептеу қадамын 0,1 м деп алған жеткілікті. Білікшенің ұзындығын 0,05 м-ден аспайтын қателікпен анықтаңыз.

Есеп_2 [8 ұпай]. Судың тұтқырлығына байланысты, құбырдың екі ұшына қысым айырымы түсірілген кезде, құбыр арқылы секунд сайын судың $q \left(\frac{\text{м}^3}{\text{с}} \right)$ көлемі ағып өтеді. Ол, құбыр ұштарындағы қысымның айырымымен және құбыр параметрлерімен келесі түрде байланысқан: $q = k\Delta P$, k коэффициент сұйық қасиеттерінен және құбыр параметрлерінен тәуелді.

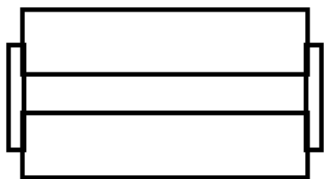
Бұл есептегі құбырлар үшін ол $0,35 \frac{\text{м}^3}{\text{с}\cdot\text{Па}}$. Төмендегі жүйелер осындай құбырлардан құрылған, басқасы жалғайтын элементтер, олардың су ағынына кедергісін ескермеуге болады. Қорытқы су ағыны $1 \frac{\text{м}^3}{\text{с}}$ болуы үшін құбырлардың келесі жүйелерінің ұштарына қысымдардың қандай айырымын түсіру қажеттігін есептеңіз.

2.1 Тізбектей жалғанған екі құбыр

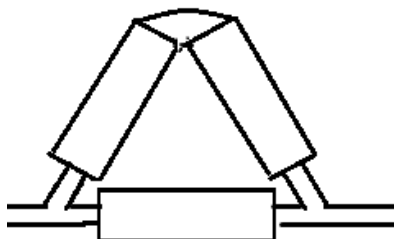

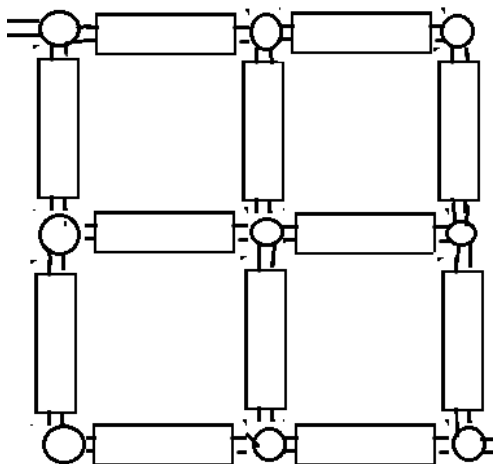
2.2 Параллель жалғанған екі құбыр

2.3 Келесі құбырлар жүйесі

2.4 Келесі құбырлар жүйесі

Есеп_3 [8 ұпай]. Радиусы $R = 2$ см және массасы $M = 31,4$ г түбі жұқа цилиндрлік стаканды суға толтырады. Стаканның биіктігі $H = 15$ см. Стаканның күйі неғұрлым орнықты болуы үшін оған қандай деңгейге дейін су құю қажет?

Есеп_4 [8 ұпай]. Ауада шар тәріздес тамшы баяу қозғалған кезде кедергі күші тек оның өлшемдерінен, ауаның жылдамдығы мен шамасы $\eta = 1,8 \cdot 10^{-5}$ Па · с болатын тұтқырлық коэффициентінен тәуелді болады.

4.1 Осы тәуелділікті пропорционалдық коэффициент дәлдігіне дейін табыңыз. Нақты коэффициент бп.

4.2 Жер үстіндегі ауада концентрациясы бір куб метрге $n = 1600$ тамшы болатын су тамшыларының қалқымасы, орташа көрінуі $l = 8$ м құрайтындай болып орналасқан. Тамшылардың өлшемдері бірдей деп ескеріп, олардың радиусын бағалаңыз.

4.3 Егер тамшылардың Жер бетіне түсуі $t = 1$ мин уақытта орын алса, онда Жердің әр бір квадрат метріне судың қандай массасы түседі?

СӘТТІЛІК ТІЛЕЙМІЗ!!!

Заключительный этап Республиканской юниорской олимпиады по физике
12 мая 2022, продолжительность тура 3 часа

7 класс (30 баллов)

Задача_1 [6 баллов]. Деревянный брус массой 10 кг с неоднородной поверхностью заезжает с гладкой поверхности на шероховатую. На графике изображена зависимость скорости от координаты переднего края бруса. Шаг вычисления достаточно брать 0,1 м. Определите длину бруса с погрешностью не более 0,05 м.

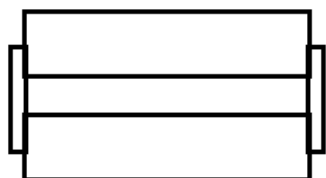
Задача_2 [8 баллов]. Ввиду вязкости воды, при приложении разности давлений к концам трубы, через трубу ежесекундно протекает объём воды $q \left(\frac{\text{м}^3}{\text{с}} \right)$, связанный с разностью давлений на концах трубы и параметрами трубы следующим образом: $q = k\Delta P$, коэффициент k зависит от свойств жидкости и параметров трубы.

Для труб этой задачи он равен $0,35 \frac{\text{м}^3}{\text{с}\cdot\text{Па}}$. Нижеследующие системы состоят из таких труб, прочее на схемах – соединительные элементы, сопротивлением которых потоку воды можно пренебречь. Рассчитайте какую разность давлений надо прикладывать на концах следующих систем труб для получения суммарного потока воды в $1 \frac{\text{м}^3}{\text{с}}$.

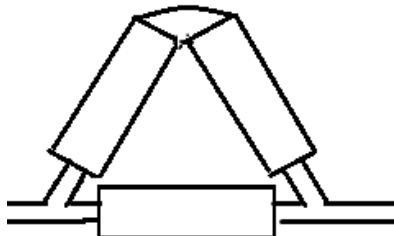
2.1 Двух последовательно соединённых труб

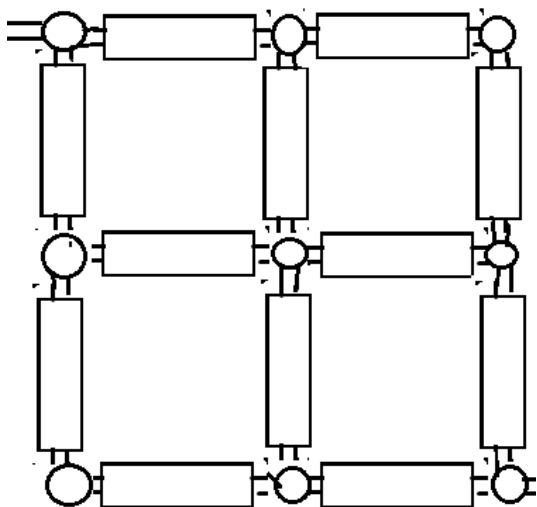
2.2 Двух параллельно соединённых труб

2.3 Следующей системы труб

2.4 Следующей системы труб

Задача_3 [8 баллов]. Цилиндрический стакан радиусом $R = 2$ см и массой $M = 31,4$ г с тонким дном наполняют водой. Высота стакана $H = 15$ см. До какого уровня нужно долить в стакан воды, чтобы его положение было как можно более устойчивым?

Задача_4 [8 баллов]. Сила сопротивления воздуха при медленном движении в нём шарообразной капли зависит только от её размера, скорости и коэффициента вязкости воздуха, который равен $\eta = 1,8 \cdot 10^{-5}$ Па · с.

4.1 Найдите эту зависимость с точностью до коэффициента пропорциональности. Реальный коэффициент составляет 6π .

4.2 В воздухе над землей находится взвесь водяных капель с концентрацией $n = 1600$ капель на кубический метр, так что средняя видимость составляет $l = 8$ м. Оцените радиус капель, если их принять одного размера.

4.3 Какая масса воды осядет на каждый квадратный метр земли, если оседание происходило $t = 1$ мин?

ЖЕЛАЕМ УДАЧИ!!!